

Меҳнат муҳожирининг чўнтак китобчаси

2019

Мундарижа

Сафаролди тайёргарлиги.....	5
Чегарадан ўтиш ва муҳожирлик картасини расмийлаштириш....	6
Муҳожирлик қайдида туриш	8
Ишлаш учун патент.....	11
Рус тили, РФ тарихи ва қонунчилигини билиш бўйича тест топшириш.....	16
Тиббий хулоса.....	18
Иш излаш ва ишга жойлашиш	19
Меҳнат шартномаси тузиш	20
Фуқаролик-ҳуқуқий шартномаси тузиш	23
РФ муҳожирлик қонунчилигини бузиш учун жавобгарлик.....	25
Тиббий ёрдам.....	30
Полиция билан ҳамкорлик	33
Чет эллик фуқаролар болалари учун таълим.....	38
Ватандошларни РФга ихтиёрий кўчириш давлат программасига ёрадамлашиш	39
Фойдаланиш мулоқотлар	46

Ҳурматли дўстлар!

Мазкур китобча Россияга келган ва яшаётган чет эллик фуқаролар учун тайёрланган.

Сиз бу китобчадан Россияда меҳнат муҳожирлиги бўйича ҳуқуқий ахборот, муҳожирлик қайди (регистрация), патент олиш, ишга жойлашиш, тиббий хизмат, полиция билан мулоқот, таълим олиш, ўзни туттиш этикаси ва шаҳарга мослашиш борасида фойдали маслаҳатлар олишингиз мумкин. Шунингдек, фойдали манзиллар ва телефонлар тўпланиб, китобчага киритилган.

Биз қонунчиликни билиш ва мослашиш имкониятларига оид ахборот ҳамда давлат ва ижтимоий ташкилотлар томонидан зарур қўллаб-қувватлашни билмоқ Сизга кўн-гилсизликларга учрамаслигингизга ёрдам беришига ишонамиз. Сизга омад тилаймиз!

Диққат қилинг!

Россиянинг муҳожирликка оид қонунчилиги ўзгариши мумкин. Бу нашрдаги маслаҳат ва тавсиялар 2019-йил 25-августигача бўлган қонунчиликка асосланган.

Омад тилаймиз!

БФ «ПСП-фонд» ходимлари.

Сафаролди тайёргарлиги

РФга боришни истаётган ҳар бир чет эллик фуқаро учун, муҳим:

- маҳаллий аҳоли, иш берувчи, давлат ҳукумати органлари ходимлари билан мустақил мулоқот қила олиш даражасида **рус тилини билиш.**

Тилни қанчалик билишингизни текшириш ва унинг даражасини ошириш учун, биз ,электрон ресурслар – сайтлар ва Android учун иловалардан фойдаланишни маслаҳат берамиз:

Россия для всех -Россия ҳамма учун (Ўзбекча) – рус тилини ўрганиш учун мобил иловаси, рус тили, Россия тарихи ва меҳнат муҳожирлари учун қонунчилик асосларини ўрганиш тезкор курси.

TORFL GO – хорижлик сифатида мобил илова орқали рус тили бўйича тест топшириш

pushkininstitute.ru – «Образование на русском»портали

- муҳожирлик, ижтимоий ва меҳнат муносабатлари соҳасида **Россия қонунчилиги ва асосий қоидаларини билиш;**
- **ўз ҳуқуқини билмоқ ва ҳимоя қилмоқ,** хавфу хатар даражасини тушунмоқ;
- **ўз мамлакатидан жўнаб кетмасдан бурун иш берувчини топиш ва у билан қонуний ишга жойлашиш ҳақида келишиш;**

Иш излаш учун расмий ресурслардан фойдаланиш яхшироқ - масалан, **trudvsem.ru** умумроссия бўш иш жойлари базаси

- **қабул қилувчи томон билан алоқада бўлиш** – россиялик ёки РФ да яшаётган чет эллик билан ё турар-жой бераётган иш берувчи билан:
- **Сизнинг Россияга киришингизга таъқиқ қўйилган-қўйилмаганини текшириш** – Бунинг учун Россия ИИВнинг расмий хизматидан фойдаланиш зарур: **<http://сервисы.гувм.мвд.рф/info-service.htm?sid=3000>**

- тиббий суғурта полисини расмийлаштириш;
- Россияда ёрдам бериши мумкин бўлган давлат ва ижтимоий ташкилотлар билан алоқа йўлларини билиш;
- меҳнат эксплуатацияси ва одам савдоси қурбонига айланиб қолмаслик учун воситачилар хизматидан қочиш;
- дастлабки пайт учун пулга эга бўлиш, турар-жойни ижарага олиш, ҳужжатларни расмийлаштириш ва 2-3 ой мобайнида овқатланиш учун етарли ҳажмдаги маблағга;
- ўзингиз борган мамлакатдаги меъёрлар, маданият ва урф-одатга, шароитларга мослашиш учун тайёр бўлиш, ўқиш ва ривожланиш учун янги имкониятлардан фойдалана олиш.

Чегарадан ўтиш ва муҳожирлик картасини расмийлаштириш

Россияга кириш учун чет эллик фуқаро амалдаги чет эл паспортига эга бўлиши зарур. Евроосиё иқтисодий иттифоқи (Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси), шунингдек, Украина фуқаролари РФ си чегарасидан ички паспорт билан ўтиш ҳуқуқига эгадирлар.

РФ га визасиз келиш ва туриш ҳуқуқига эгалар:

- МДХ давлатлари фуқаролари (Ўзбекистон, Тожикистон, Молдова, Озарбайжон, Украина) ва ЕОИҲ – ҳар бир 180 кунлик вақтнинг 90 кунлик муддатига.

МДХ давлатлари фуқаролари Россияга келганларида **кириш вақтидан бошлаб камида 3 ойгача амал қиладиган суғурта полисига эга бўлишлари шарт.**

Полисини ўз мамлакатига ёки Россия ҳудудида РФга кириш кунда олиш зарур. РФда уни ҳар бир суғурта ташкилотига, йирик аэропортларда ва вокзалларда, шунингдек, Россия Почтаси бўлимларида олиш мумкин. Полисда тиббиёт ёрдами кўрсатиш

шарт-лари ва Россия ҳудудидаги суғурта ширкатлари мулоқот телефонлари кўрсатилган бў-лиши зарур.

Муҳожирлик картаси

РФ га киришдан олдин чет эллик фуқароларга МУҲОЖИРЛИК КАРТАСИ – РФ га келиш мақсадлари ва чегарани қонуний кесиб ўтишни кўрсатувчи ҳужжат БЕПУЛ берилади. Сиз муҳожирлик картасини тўлдиришингиз ва уни чегара назорати ходимларига кўрса-тишингиз зарур. Лотин ҳарфида – паспортингизда кўрса-тилган шахсий маълумотларга мувофиқ ёзишингиз мумкин.

Айрим ҳолларда муҳожирлик картаси Россия ФСБ Чегара хизмати ходимлари томонидан эгасининг ҳужжатларига мувофиқ чегара назорати нуқтасида тўлдирилади. Муҳожирлик картасида РФ га келиш мақсадингиз тўғри кўрсатилишини назорат қилинг!

Россияга келиш мақсадини тўғри кўрсатмоқ жуда муҳимдир – киргандан кейин уни ўзгартириб бўлмайди. **Агар Сиз Россияга ишлаш учун келган бўлсангиз, «сафардан мақсад» устунига «иш» сўзини таъкидлашингиз шарт.**

РФга кириш ҳолати чегара назорати ходими Сизнинг хорижий паспортингиз ва муҳожир-лик картасига қўйиладиган махсус кириш тамғаси билан тасдиқланади. Ҳар икки ҳуж-жатингизга тамға қўйишларини назорат этинг (Агар Сиз РФдан ички паспорт билан чи-қиб кетаётган бўлсангиз, тамға фақат муҳожирлик карта-сига қўйилади). Тамғада чегара-дан ўтиш санаси аниқ кўриниши зарур, йўқса, кейинчалик Сизни ноқонуний келганликда гумон этишлари мумкин.

! Бунни билиш муҳим – муҳожирлик картасини қонуний
• тарзда фақат чегарада расмийлаштириш мумкин.

Ҳеч қандай ҳолатда муҳожирлик картасини қўлдан олиш мумкин эмас.

РФ ИИВ ББ Муҳожирлик масалалари бўйича бошқармаси ходимлари ҳужжатларни текшириш асносида унинг қалбакилигини дарҳол аниқлайдилар.

Қалбаки муҳожирлик картасини кўрсатмоқ маъмурий жарима (7 000 рублгача) ва РФ ҳудудидан чиқариш билан, 5 йил муддатда кирмаслик таъқиқи қўлланиб жазоланади (РФ МҲҚосининг 19.27 м. 1 ва 3-қисмлари). Қалбаки ҳужжатни билган ҳолда ишлатиш шунингдек жиноий жавобгарлик билан жазоланади (РФ ЖК 327-м. 3-қ).

Муҳожирлик картаси – муҳим ҳужжат! Уни паспорт билан бирга РФ да бўлишининг барча муддатида сақлаш зарур.

Муҳожирлик картасини йўқотиш

Муҳожирлик картаси йўқотилган ҳолатда, Сиз 3 иш куни давомида РФ ИИВ ББ Муҳожирлик масалалари бўйича бошқармасига пас-портингиз ва кириш чиптангиз билан мурожаат этишингиз зарур. Бу ҳужжатлар текширилгандан сўнг Сизга муҳожирлик картасининг дубликатини БЕПУЛ беришлари шарт.

Келиш чиптаси

РФга келганингиздаги чипта ё самолётга ўтқазиш талонини сақлашингизни тавсия этамиз. Агар муҳожирлик картасини йўқотиб қўйсангиз, у сизнинг қонуний равишда келганингизни тасдиқлайди.

РФ га келганингиздан кейин ксерокопиялар қилинг:

- паспортингизнинг ҳамма varaқларини;
- муҳожирлик картасини;

Нусхалар сизга келажакда керак бўлиб қолади.

Муҳожирлик қайдида туриш

Чет эллик фуқаро борган жойида **7 иш кунидан кечиктирмасдан муҳожирлик қайдида туриши** шарт; Евроосиё иқтисодий иттифоқи аъзо-давлатлари (Арманистон Республика-си,

Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси) фуқаролари – **30 кундан кечиктирмасдан**, Тожикистон Республикаси фуқаролари - – **15 кунда**.

Муҳожирлик қайдига амалда яшаб турган манзилда туриш зарур. Кириш қоидалари ва туриш тартибини бузган чет эл фуқаролари учун **2 мингдан 7 минг рублгача жарима, балки Россиядан чиқариб юбориш ва 5 йил муддатга мамлакатга келишни таъқиқлаш хатари мавжуд** (РФ МҲ Код. 18.8 м. ва 19.27 м.).

Чет эллик фуқарони муҳожирлик қайдига қўйиш ишини Сизга турар жой берадиган **Қабул қилувчи томон амалга оширади, у қуйидагилар бўлиши мумкин:**

- сизнинг минтакангизда доимий қайдга олинган РФ фуқароси;
- РФ ҳудудида, сизнинг минтакангизда доимий яшовчи чет эллик фуқаро;
- юридик шахс: ташкилот- иш берувчи, меҳмонхона.

Муҳожирлик қайдига қўйиш учун қуйидагиларга муурожаат этиш мумкин:

- Россия Ички ишлар вазирлиги Бош бошқармасининг бўйича Муҳожирлик масалаларига оид бошқармасининг ҳудудий бўлимларига;
- давлат хизматлари кўрсатувчи кўпвазифали марказ (МФЦ - КВМ).

Сизга қуйидаги ҳужжатлар ва уларнинг нусхалари керак бўлади:

- паспорт;
- муҳожирлик картаси;
- ихтиёрий тиббиёт суғуртаси полиси,
- турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжат (масалан, турар жой ижараси).

Муҳожирлик қайдида туриш учун зарур:

- чет эллик фуқаронинг турар жойига етиб келганлиги ҳақидаги махсус билдирув варақасининг **икки томонини тўлдириш;**

Бидирув бланкаси бепул берилади

- РФ ИИВ ББ бўйича МИБ бўлимларида;
- Давлат хизматлари кўрсатиш кўпвазифали марказларида (МФЦ);
- «Почты России» бўлимларида.

Бланка икки қисмдан иборат бўлади. У тўлдирилгандан кейин бир қисми РФ ИИВ ББ МИБ сига берилади, иккинчи қисми фуқаронинг ўзида қолади. Ҳар икки қисмида **албатта** туриш манзили, қабул қилувчи томон ҳақида шахсий маълумотлар ва чет эллик фуқаро ҳақида шахсий маълумотлар кўрсатилади. Қабул қилувчи томон бланкага ўз имзосини қўяди.

2. Билдирув чет эллик фуқаро паспорти нусхаси, РФ фуқароси (қабул қилувчи томон) паспорти нусхаси ва муҳожирлик картаси нусхаси билан «Почты России» орқали в РФ ИИВ ББ бўйича МИБига **юборилади**.

Билдирувни шахсан КФМ (МФЦ) га ёки РФ ИИВ ББ МИБ бўлимларига БЕПУЛ топшириш мумкин. КВМ(МФЦ) да муҳожирлик қайдида туришда билдирув муҳожирлик хизматида кўпвазифали марказ ходимлари томонидан Сизнинг иштирокингизсиз юборилади.

3. Қабул қилинганлик ҳақидаги белги қўйилган узилган бланк РФ ИИВ ББ МИБ, КВМ (МФЦ) ёки «Почты России» ходимларидан **олинади**.

РФга визасиз кириш режимига эга бўлган мамлакатлар фуқаролари учун дастлабки муҳожирлик қайди чегарадан ўтгандан кейин 90 кун муддатгача расмийлаштирилади ва **у РФ ҳудудида ишлаш ҳуқуқини бермайди**.

Ишга жойлашгандан кейин муҳожирлик қайдини меҳнат шартномаси амал қилади-ган ёки ишлаш учун патент тўланган муддатгача мунтазам равишда узайтириб бо-риш зарур (ЕОИИ давлатлари фуқаролари учун).

Ишлаш учун олинган патент асосида чет эллик фуқаро РФдаги қайдини (регистрациясини) узайтириши зарур, лекин келганидан кейин 1 йилдан кўп бўлмаган муддатга. Қайд (регистрация)ни узайтириш учун Сиз ёки қабул қилувчи томон РФ ИИБ ББ бўйича МИБ нинг ўзингиз яшайдиган райондаги бўлимига мурожаат этишингиз зарур, муҳожир-лик картасини, муҳожирлик қайдига қўйганингиз борасидаги билдирувни ва қўшимча қий-мат солиғи - НДСЛ (патент)ни тўлаганлик ҳақидаги квитанцияни қайдни узайтириш мудда-тида кўрсатишингиз керак.

Муҳожирлик қайдида туришга оид билдирув ксеронусхасини қилиб олинг – бу Сизга ҳужжатни йўқотганингизда ёки яроқсиз қилиб қўйганингизда уни РФ ИИБ ББ МИБ бўлимида тиклаш учун ёрдам беради.

Ишлаш учун патент

МДХ мамлакатлари (Ўзбекистон Республикаси, Тожикистон Республикаси, Молдова Республикаси, Озарбайжон, Украина) фуқаролари Санкт-Петербургда қонуний ишга жойлашишга ишлаш учун патент расмийлаштиришлари зарур.

Озарбайжон, Молдова Республикаси, Тожикистон Республикаси, Ўзбекистон Респуб-ликаси, Украина фуқаролари РФда қонуний ишга жойлашиш учун юридик шахсларда (ташкilot ё хусусий тадбиркор) дами ё жисмоний шахслар (масалан, хонадонлар эгалари ва ҳоказо) ларда ишлашса ишлаш учун патент олишлари зарур бўлади.

! Патентсиз меҳнат фаолияти таъқиқланган ва 5000 дан 7000 рублгача жаримага тортилади ва РФ ҳудудидан чиқариб юборилади.

! Евроосиё иқтисодий иттифоқи (Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси) аъзо-давлатлари фуқаролари учун ишлаш учун ижозатнома бериш талаб этилмайди. Меҳнат ва фуқаролик-ҳуқуқий шартномаси улар учун РФ ҳудудида вақтинча туриш муддатини узайтиришга асос бўлади.

Унутманг: Россияда фақат 18 ёшга тўлгандан сўнг ишлаш ва патент олиш мумкин.

Ҳар бир минтақада патентни расмийлаштириш учун қабул қилиш ҳуқуқига эга бўлган фақат битта ташкилот бор:

РФда патентни расмийлаштириб бериш учун пул эвазига ёрдам таклиф қиладиган кўплаб воситачилар (ташкилотлар ёки алоҳида фуқаролар) мавжуд. Эҳтиёт бўлинг, алданиб қолманг:

- **«хусусий шахслар» ёрдамани олишга интилманг** – улар юртдошларингиз, бригада бошлиқлари, воситачилар, ҳатто Сизга шахсан таниш бўлган одамлар бўлганда ҳам: айнан улар кўпроқ қалбаки ҳужжатларни расмийлаштириб беришади.
- Агар Сиз воситачи ташкилотга ҳужжатларни расмийлаштириш учун мурожаат этган бўлсангиз, **албатта бажарилган иш учун шартномалар тузинг**. Бу шарт-номаларни диққат билан ўқиб чиқинг– уларда албатта бажариладиган хизматлар номи (РФ ИИБ ББ нинг бўйича МИБи билан ҳужжатларни тайёрлаш ва жўнатиш бўйича ҳамкорлик), кўрсатиладиган хизматлар баҳоси, ўз мажбурият-ларини бажаришдаги ташкилот масъулияти кўрсатилиши шарт, ташкилот муҳри қўйилиши ва иш бошқарувчи-менежер имзоси бўлиши шарт.
- **Кўлингизга ҳужжатларни олмасдан туриб хизмат кўрсатиш борасидаги актларга имзо чекманг**. Ҳушёр бўлинг – бундай актлар асосий шартнома матнига ёзилган бўлиши мумкин;
- воситачилар хизматига ҳақ тўлай туриб Сизнинг пулингизни олганлиги ҳақида воситачи-ташкилот тасдиқлаган чекларни **албатта талаб қилинг**. Чекларда тўлаган пулингиз тўғри кўрсатилганини назорат қилинг;
- ҳатто воситачиларга мурожаат этганингизда ҳам, **Сиз ШАХСАН тиббиёт кўригидан ўтишингиз, рус тили, Россия тарихи ва қонунчилиги бўйича тестни топшири-шингиз шарт**. Паспорт-виза хизматига ҳужжат топширганингизда **Сиз у ерда дактилоскопик қайд (бармоқлар изини олиш) ва суратга тушиш жараёнидан ўтасиз**. **Агар воситачи Сиздан бунга талаб этмаса, у Сизни алдаётган чиқади**;
- бирон-бир ташкилот ё хусусий шахс Сизнинг ўрнингизга ҳужжатларингизни олиш ҳуқуқига эмас. Ҳужжатларингизни РФ

ИИВ ББнинг СПБ ва ЛВ бўйича МИБи бўлимларида ШАХСАН олишингиз зарур.

Патентни расмийлаштириш учун ҳужжатларни РФга келган вақтдан сўнг **30 кунгача** топшириш зарур. Патентни расмийлаштириш муддати бузилса, 10000 дан 15000 рублгача жарима тўлашга тўғри келади.

Патентда **чет эллик фуқаронинг ихтисоси** Умумроссия касблар классификациясига мувофиқ кўрсатилади.

Патент Санкт-Петербург ҳудудида унинг амал қилиши кўрсатилган муддатгача туриш ва патентда кўрсатилган ихтисос бўйича ҳар бир иш берувчида – хусусий шахсда ҳам, ташкилотда ҳам – мазкур минтақанинг ҳар қандай нуқтасида ишлаш ҳуқуқини беради.

Патентда кўрсатилмаган ихтисос бўйича ишлаш 5000 дан 7000 рублгача жарима ва РФ ҳудудидан маъмурий чиқариб юбориш билан жазоланади (КоАП РФ МҲ Ко. 18. 10 м.).) (Москвада патент олиб, ҳар қандай ихтисос бўйича ишлай олиш мумкин).

Патентни расмийлаштириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур:

- патент бериш учун ариза (ариза бланкаси ва уни тўлдириш намунасини Россия ИИВ ДБ-си МИБ бўлимларида ёки гувм. мвд. рф сайтида бепул олиш мумкин);
- паспорт ва паспорт нусхаси;
- 3x4 рангли ялтироқ бўлмаган фото;
- муҳожирлик қайдига қўйиш (регистрация) билдируви ва унинг нусхаси;
- паспортнинг нотариал тасдиқланган рус тилига таржимаси – таржимон бўлган нотариал идорада қилинади;
- кириш ҳақидаги «иш» га келаётганлиги мақсади кўрсатилганига оид тамға қўйилган муҳожирлик картаси ва унинг нусхаси;
- гиёҳвандлик ва атрофдагилар хавф туғдирадиган юқумли касалликлар, шунингдек, ВИЧ-инфекциянинг йўқлиги борасида тиббий хулоса ва сертификат – тиббий кўрикдан ўтилгач, махсус тиббиёт муассасасида расмийлаштирилади;

Тоҷикистон фуқаролари «топширилган ишни бажаришга касбий яроқлилик ҳақидаги тиббий хулоса»ни топширишлари зарур - 086 шаклидаги маълумотнома Тоҷикистоннинг ўзида расмийлаштирилади.

- чет эллик фуқаролар учун ихтиёрий тиббиёт суғуртаси (ДМС) полиси;
- рус тили, Россия тарихи ва Россия Федерацияси қонунчилик асосларини билишни тасдиқловчи: СССР ҳудудида 01.09.1991 йилгача ёки Россия ҳудудида 01.09.1991 йилдан кейин ўқув юртини тугатганлиги ҳақидаги ҳужжат асли, ёки рус тили, Россия тарихи ва РФ қонунчилиги асосларини билиш бўйича тестдан ўтганлик сертификати.

Тестдан ўтиш ва унга мустақил тайёрланишни билишга «Российский тестовый консорциум» <http://testcons.ru> сайти ёрдам беради. Сиз синов тестидан ўтишингиз ва билимингиз даражасини синаб кўришингиз мумкин.

- патент (НДФЛ) бўйича солиқ тўлови тўланганлик қвитанцияси;
- ! **РФнинг ҳар бир минтақасида патент бўйича олдиндан солиқ тўлови тўлаш фарқ қилади: масалан, у Москва шаҳрида 5000 рубл ҳажмида белгиланган, Москва вилоятида - 4750 рубл, Санкт-Петербург ва Ленинград вилоятида – 3880 рубл. Тўлов Россия ИИБ ББ реквизитлар бўйича барча банк бўлимларида расмийлаштирилади!**

Патентнинг тайёрлиги ва асиллиги борасида Сиз Россия ИИБ ББ Муҳожирлик масалалари бошқармасининг расмий сайтидан билиб олишингиз мумкин: <https://гуvm.мвд.рф> «Проверка действительности разрешений на работу и патентов на осуществление трудовой деятельности иностранными гражданами и лиц без гражданства» бўлимида.

Иш учун патентни расмийлаштириш муддати – 10 иш куни.

Патент олиш учун зарур ҳужжатларни фақат ШАХСАН топшириш мумкин. Патент ариза ва зарур ҳужжатлар топширилгандан сўнг 10 иш куни давомида расмийлаш-тирилади.

Патентнинг тайёр бўлганлиги ва ҳақиқий эканлиги ҳақида Сиз РФ ИИВ ББ МИБ ининг расмий сайтидан билишингиз ва текширишингиз мумкин: 78.мвд.рф/ms.

Олинган патент асосида муҳожирлик қайдини – қайд (регистрация) муддатини узайтириш зарур.

Патент бўйича ишлаш учун Сиз навбатдаги ҳар бир иш ойи учун қайд қилинган олдиндан тўланадиган солиқни (НДФЛ) тўлашингиз зарур.

НДФЛ тўлангач, патент автоматик тарзда у тўланган муддат учун узайтирилади. Тўлов вақтида амалга оширилмаган ҳолатда патентнинг амал қилиши кечиктиришнинг биринчи куниданоқ тўхтатилади. Диққат қилинг: ойларни ҳисоблаш ҳужжатда кўрсатилган ишлап учун патент олинган санадан бошланади.

Тўлов тўланган ҳар бир иш ойи тугашига 1 кун қолганигача кечиктирмасдан амалга оширилади: масалан, 13-мартда ишлаш учун берилган патентнинг амал қилиш муддати 12-апрелда тугайди, 11-апрелдан кечикмасдан 13-апрелдан 12-майгача бўлган муддатга тўлаш зарур.

Патент бўйича ишлаш учун солиқ тўловини ҳар ойда ва бир неча ой учун – ишлаш учун патент олинган санадан кейин 12 ойга олдиндан тўлашга рухсат берилади.

Сизнинг тўловни амалга оширганингизни тасдиқловчи патент тўловига оид реквизитлар ва чекларни албатта сақланг.

Патент олганингиздан сўнг 2 ой ичида Сиз РФ ИИВ ББ бўйича МИБига иш берувчи билан меҳнат шартномасини топшириш ҳақидаги билдирув билан бу-юртма хат орқали юборишингиз ёки шартномани шахсан РФ ИИВ ББ МИБ бўлим-ларига кўрсатишингиз зарур, йўқса, Сизнинг патентингизни ҳақиқий эмас, деб ҳи-соблашлари мумкин!

Патентнинг амал қилиш муддати тугагач, РФ ҳудудидан чиқиб кетиш ёки патентни қайта расмийлаштириш зарур.

Патентни қайта расмийлаштириш учун «Паспортно-визовый сервис МВД России» ФГУП (Федерал давлат унитар корхонаси)га патент муддати тугашига **10 кундан кечикмасдан** муурожаат қилишингиз зарур (Красный Текстильщик кўчаси, 15-уй лит.А) ва бунда ўзин-ғизда қуйидагилар бўлиши зарур: камида 1 йил амал қилиши зарур бўлган чет эл паспор-ти, амалдаги патент, 12 ой учун патентни тўлаганлик ҳақидаги қвитанция, муҳожирлик картаси, меҳнат шартномаси ва иш берувчидан сўров. Ишлаш учун патентни фақат бир марта ва 12 ойдан кўп бўлмаган муддат учун расмийлаштириш мумкин.

Агар Сиз жисмоний шахсда ишлаётган бўлсангиз, патентни узайтириш ҳақидаги аризага жисмоний шахс билан меҳнат муносабатлари тузиш битими ҳақидаги билдирувни ва Сизнинг иш берувчингиздан берилган сўровни қўшишингиз зарур.

Ишлаш учун патент фақат бир марта 1 ойдан 12 ойгача қайта расмийлаштирилиши мумкин.

Патент йўқотилган ёки яроқсиз ҳолга келган ҳолатда Сиз РФ ИИВ ББ СПб ва ЛВ бўйича МИБнинг меҳнат муҳожирлиги бўлимига патент дубликати бериш ҳақидаги ариза билан муурожаат этишингиз мумкин. Ариза билан бирга паспорт ва паспорт нусхаси, муҳожирлик картаси ва унинг нусхаси, НДСФЛ (патент)ни тўлаганлик ҳақидаги қвитанция ҳам бериледи.

Рус тили, РФ тарихи ва қонунчилигини билиш бўйича тест топшириш

Меҳнат муҳожирлари учун рус тили, РФ тарихи ва қонунчилигини билиш бўйича албатта тест топшириш ишлаш учун патентни расмийлаштириш тартибига киради.

Меҳнат муҳожирларининг тест топширишдан ўтишлари махсус сертификат билан тас-диқланади. У беш йилгача амал килади.

Рус тили, РФ тарихи ва қонунчилигини билиш бўйича тест топшириш ва сертификат олиш махсус тест олиш марказларида ўтказилади. Бунинг учун қуйидагилар зарур:

- Паспорт ва паспорт нусхаси;
- паспортнинг нотариал жиҳатдан тасдиқланган рус тилига таржимаси (таржимон мавжуд бўлган нотариал идорада амалга оширилади);
- келиш ҳақидаги тамға босилган муҳожирлик картаси ва унинг нусхаси.

Мурожаат вақтида Сиз ҳар бир банкка тестдан ўтиш ҳақида тўловни амалга оширишингиз ва квитанция олишингиз мумкин. Тестдан ўтиш хизматлари нархи ҳақида тестдан ўтказилган марказларида, шу жумладан, уларнинг сайтлари орқали билиб олишингиз мумкин.

Имтиҳонга қуйидагилар киради:

- 1- қисм. Рус тили (1 соат 20 мин) – грамматика, ёзув, ўқиш, оғзаки нутқ, овоз.
- 2-қисм. Россия тарихи (35 минут) – 20 та тест саволи.
- 3- қисм. РФ қонунчилиги асослари (35 минут) – 20 та тест саволи.

Тест топшириш ва унга мустақил топшириш ҳақида билиш учун Сизга «Российский тестовый консорциум» testcons.ru сайти ёрдамлашади.

Сиз testmigr.ru сайтида синов тестини топширишингиз ва билимингиз даражасини аниқлашингиз мумкин.

Агар Сизда қуйидагилар бўлса, тестдан ўтиш шарт эмас:

- СССРдаги ўқув даргоҳини битирганлик ҳақида 1991-йил, 1-сентябргача берилган диплом;
- МДХ давлатларининг ҳар бирида рус тили курслари ўтиладиган ўқув даргоҳини битирганлик ҳақидаги унинг рус тилидаги нотариал жиҳатдан тасдиқланган таржимаси бўлган диплом ва дипломнинг Россия таълим бериш стандартларига мувофиқ келиши борасидаги гувоҳнома.

Тиббий хулоса

Ишлаш учун ижозат ё патент олиш учун тиббий текширишдан ўтиш зарурдир. У чет эллик фуқарода гиёҳвандлик, ВИЧ, сил, жинсий органлар билан ўтиши мумкин бўлган айрим касалликлар йўқлигига ишониш учун ўтказилади.

Тиббий текшириш чет эллик фуқаро ишлашга шайланаётган минтақадаги махсус тиббий муассасада ўтказилади. Тиббий комиссиядан ўтиш учун қуйидагилар зарур:

- Паспорт ва паспорт нусхаси;
- паспортнинг нотариал жиҳатдан тасдиқланган рус тилига таржимаси (таржимон мавжуд бўлган нотариал идорада амалга оширилади);
- келиш ҳақидаги тамға босилган муҳожирлик картаси ва унинг нусхаси.
- муҳожирлик қайдига (регистрация) қўйиш ҳақида билдирув ва унинг нусхаси.

Тиббий комиссиядан ўтиш – хизмат пуллик.

Тиббий комиссия натижалари ҳақидаги хулоса 5 иш кунидан кейин берилади.

Тожикистон фуқаролари шунингдек Тожикистонда расмийлаштирилган 086 шаклидаги тиббий хулосани кўрсатишлари зарур. Ҳушёр бўлинг – бу маълумотноманинг борлиги Сизни тиббий кўрикдан ўтишдан озод этмайди.

Эътибор беринг – тиббий комиссиядан ўтишдан олдин қуйидаги тиббий препаратларни истеъмол қилиш таъқиқланади: коделак; кодипронт; кодтерпин; нулофен плюс; пенталгин, пенталгин – Н; седал – М; седалгин нео; терпинкод; тетралгин; каффетин; корвалол; валокордин; фенобарбитал. Агар Сиз бу препаратлардан биронтасини мунтазам истеъмол қилиб юрган бўлсангиз, бу ҳақда врачларга хабар беринг.

Маиший хизмат ва умумовқатланиш соҳаларида (кафе, болалар болалар боғчалари, меҳмонхоналар, мактаблар ва ҳоказо)

ишлаш учун **тиббий дафтарча** расмийлаштириш зарур. Тиббий дафтарча тиббий комиссия ўтказиладиган ерда пуллик расмийлаштириши мумкин.

Иш излаш ва ишга жойлашиш

РФда ноқонуний ишлаш – жиддий ҳуқуқбузарлик. Ўзингизнинг ҳуқуқ ва бурчларингизни яхши билишингиз ва ўзингизни зарур таваккаллардан хавфсизлантиришингиз муҳим.

Иш излашда Сизга умумроссия бўш иш жойлари расмий базасидан фойдаланишни тавсия этамиз:

trudvsem.ru – Россияда ишлаш: Меҳнат ва бандлик федерал хизматининг умумроссия бўш иш жойлари базаси.

Оддий маслаҳатлар Сизга ишга жойлашишда ёрдам беради:

- **қонуний ишланг:** ишлаш учун **патент** Сизга жисмоний шахсларда ҳам, ташкилотларда ҳам ишга жойлашиш ҳуқуқини беради, лекин **Сизнинг иш берувчи билан меҳнат муно-сабатларингиз албатта меҳнат шартномаси билан тасдиқланиши шарт;**
- **иш берувчингизни билинг:** Сиз **АЛБАТТА** ишлаётган ташкилотингиз номини ва ман-зилини, Сизнинг бевосита раҳбарингиз кимлиги ва мулоқотларини (вазифаси, фамилияси, исми, телефони) билишингиз зарур; Сиз ўз ҳуқуқингиз учун курашадиган ва иш ҳақини ундиришга эришадиган бўлсангиз, бу ахборот фойдали бўлади;
- **воситачиларга мурожаат этманг:** эҳтиёт бўлинг–воситачилар Сиздан текин ишчи кучи сифатида фойдаланишлари мумкин;
- **иш берувчи билан шартнома тузинг:** иш берувчи Сиз билан шартнома тузиши **ШАРТ** ва Сизга бу шартноманинг нусхасини бериши керак
- **иш ҳақи бериш ҳажми ва шартларини аниқ гаплашиб олинг:** Сизга айнан қанча ва қайси иш учун тўлашларини билишингиз зарур. Иш ҳақи ҳажми меҳнат шартномасида

кўрсатилиши зарур. Сиз иш ҳақингизни ўз номингизга очилган махсус банк картасига ўтказдиришингиз ё бухгалтерияда шахсан имзо қўйиб олишингиз мумкин. Бухгалтерияда Сизга ҳисоб-китоб варақасини беришлари шарт. Ҳар қандай пуллик муносабатлар ҳуж-жатлаштирилиши зарур. Агар Сиздан пул қарзлари бўлса – иш берувчидан тилхат талаб эдинг ва уни ўзингизда сақланг.

- **нимага имзо қўяётган бўлсангиз, ҳаммасини диққат билан ўқинг, Сизга нусхасини беришни талаб эдинг:** агар Сизга нимагадир – шартнома, табель, тилхат ва ҳоказога имзо чекишни таклиф этишса, Сиз қўл қўяётган нарсангизга рози бўлишингиз зарур. Агар қоғоз шахсан Сизга тааллуқли бўлса, нусхасини беришни талаб эдинг. Агар Сиз мун-дарижа-мазмуни ва шартлари билан рози бўлмасангиз, шартнома, билдирув ва бошқа ҳужжатларга имзо чекмасликка ҳуқуқингиз бор;
- **ҳужжатларингизни иш берувчига сақлаш учун берманг:** Сизнинг ўзингиздан бошқа ҳеч ким паспортингиз, ишга ижозатнома, суғуртангизни сақлаши мумкин эмас. Сизнинг меҳнат шартномангиз нусхасини ва бошқа ҳужжатларни олиб қўйишлари, шунингдек, Сизнинг эркин ҳаракат қилишингизни чеклашлари, телефонингизни ва бошқа нарсаларингизни тортиб олишлари мумкин. Паспортни тортиб олиш ва эркинликни чеклаш – жиддий жиноят: бундай ҳолатда полицияга мурожаат этмоқ зарур!
- **ёрдам сўраб мурожаат эдинг:** ўз ҳуқуқларингизни ҳимоя этишни сўраб, Сиз полиция, Прокуратура, Давлат меҳнат инспекцияси, суд, Инсон ҳуқуқлари бўйича вакил, ижтимоий ташкилотларга мурожаат этишингиз мумкин. Зарур мулоқотларни Сиз қуйида, «Фойдали манзил ва телефонлар» бўлимида топингиз мумкин.

Меҳнат шартномаси тузиш

Меҳнат шартномаси – ишчи ва иш берувчи ўртасидаги битим, у ўзаро ҳуқуқ ва бурчларни белгилайди (РФ Меҳнат кодексининг 15, 16, 56-моддалари асосида).

Сиз иш берувчи имзолаган меҳнат шартномаси нусхасини албатта кўлингизга олишингиз зарур.

Меҳнат шартномасида албатта кўрсатилади (РФ МК (Меҳнат Кодекси) 57-моддасига мувофиқ):

- ишчининг фамилияси, исми, отасининг исми ва паспортидаги маълумотлар;
- иш берувчининг фамилияси, исми, отасининг исми, ишхонасининг номи ва юридик манзили;
- ишчининг вазифаси ва меҳнат мажбуриятлари;
- иш жойи – ташкилотнинг амалдаги манзили;
- ишнинг бошланиш санаси, меҳнат шартномасининг амал қилиш муддати;
- меҳнатга ҳақ тўлаш шартлари, иш ҳақи ҳажми, маош, кўшимча ҳақлар;
- Тўлиқ ишлаётган ходимнинг иш ҳақи ЭКИХ (энг кам иш ҳақи – МРОТ)дан кам бўлиши мумкин эмас – 2019-йил 1-июлда Россияда ойлик ЭКИХ 11200 рублни, Санкт-Петербургда - 18000 рубл, Ленинград вилоятида – 12000 рубл, Москва вилоятида – 14200 рубл, Москвада 19321 рублни ташкил этади.
- иш ҳақи тўлаш тартиби ва муддатлари;
- иш вақти режими;

Иш кунининг узунлиги 8 соатдан, иш ҳафтаси эса – 40 соатдан ошмаслиги зарур. Бу вақтдан ташқари ишлар учун кўшимча ҳақ (РФ МК ининг 152, 153 ыв 154-моддаларига мувофиқ).

- ишчининг мажбурий ижтимоий суғуртаси ҳақидаги шартлар – йиллик тўланадиган меҳнат таътили (отпуск) (28 иш кунидан кам эмас), беморлик (бемор бўлиб қолганда) ва бахтсиз ҳодисадан суғурта (РФ МКининг 115, 183, 327.3 моддалари);
- бошқа ташкилотда иш бажариш имконияти.

Россияда ёлланма иш (меҳнат шартномасини расмийлаштирмасдан ўз ишчисини бошқа ташкилотга жўнатиш) таъқиқланган. Фақат хусусий бандлик агентликлари сифатида қайддан ўтган ташкилотлар ўз ишчиларига бошқа ташкилотлар ёки жисмой шахсларда ишлаш ҳуқуқини бера оладилар, лекин бунда улар мажбурдирлар:

- чет эллик ишчи билан меҳнат шартномасида учинчи томон ишини бажариш имконияти-ни кўрсатишга;
- учинчи томонга ишлаш учун жўнатаётган ҳолларида ишчи билан кўшимча келишув ту-зишга;
- Агар Сиз хусусий бандлик агентлигига мурожаат этсангиз – бундай шартлар Сизнинг меҳнат шартномангизда албатта кўрсатилишини кузатинг.

Иш берувчи мажбур (РФ МК 22-моддасига мувофиқ):

- Сизга иш ҳақини кечиктирмасдан ва чегирмаларсиз тўлашга;
- меҳнат хавфсизлиги меъёрларига мос келадиган иш ўрни билан таъминлашга;
- ишлаш учун патент амал қиладиган муддат учун Сизга РФ минтақасида вақтинча бўлиш муддатини узайтиришга;
- Сизни ташкилотда қабул қилинган махсус қоидалар ҳақида хабардор этишга;
- ишлаб чиқариш жароҳати ё бахтсиз ҳодиса ҳолатида - Сизга келтирилган зарарни тўлашга;
- меҳнат жараёнида чет эллик ишчиларни камситишга йўл қўймасликка.

Сиз мажбурсиз:

- меҳнат шартномаси шартларини ихтиёрий бажаришга;
- ишдан бўшашингиз ҳақида иш берувчини 14 кун олдин ёзма равишда огоҳлантиришга;
- иш тартиби қоидалари ва техника хавфсизлигига риоя этишга;
- иш берувчининг мулки ва нарсаларига эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишга;
- одамларнинг ҳаёти ва саломатлигига хавф туғдирувчи ҳолатлар юзага келиши ҳақида иш берувчига хабар беришга;
- меҳнат, тиббий дафтарчалар, ихтиёрий тиббий суғурт полисини расмийлаштиришда фаол қатнашишга;

Сизнинг ҳуқуқингиз бор (РФ МК 21- моддасига мувофиқ):

- ҳаёт ва саломатлик учун хавфли бўлган ишларни қилишни рад этиш;

- Сизга меҳнат шартномаси нусхаси, ҳисоб-китоб варақалари, иш ҳақи тўлаш муддатлари ва ҳажми ҳақидаги бошқа маълумотларни 3 иш куни давомида беришни талаб этиш;
- ўзингизнинг ҳақ-ҳуқуқингизни ҳимоя этиш учун Давлат меҳнат инспекциясига, Проку-ратурага ва судга мурожаат этиш.

Меҳнат қонунчилигига мувофиқ Сизга иш ҳақи берилмаган ё Сиз билан меҳнат шартно-маси бекор қилинган муддатдан сўнг 3 ой вақт ўтмасидан судга мурожаат қилиш ҳуқуқига эгасиз. Ҳушёр бўлинг ва зарур бўлганда судга ўз вақтида мурожаат этинг (РФ МК 392-м).

Фуқаролик-ҳуқуқий шартномаси тузиш

Ишга жойлашишдаги фуқаролик-ҳуқуқий шартномаси – хизмат кўрсатиш ҳақидаги битим. Бундай шартномалар жисмоний шахслар билан ҳам, ташкилотлар билан ҳам тузилиши мумкин. Бундай шартномалар намуналари: қурилиш пудрати шартномаси, хизмат кўрсатиш ҳақидаги шартнома ва ҳоказо. Бундай шартнома бўйича Сиз иш ҳақи олмайсиз, ишингиз учун мукофот оласиз, сиз бажарган иш ҳажми қандайлигига кўра.

Бундай шартномаларни имзолаш рус тилини ишонарли тарзда яхши билиш ва шартнома матни билан синчковлик билан танишишни талаб этади. Сиз шартларига рози бўлмаган шартномани имзоламанг: Сиз – бундай битимнинг тенгҳуқуқли аъзосисиз ва ўз шартларингизни илгари суришингиз мумкин!

Кўпинча фуқаролик-ҳуқуқий шартномалар асосида муҳожир билан муносабатларни аутсорсингик ширкатлар (масалан, фаррошлар, ҳовли супурувчилар, ёрдамчи ишчилар ишини ташкил этиш бўйича) расмийлаштиришади, улар ўз ишчиларини бошқа иш берувчиларга ижарага: қурилишларга, гипермаркетларга ва ҳоказо беришади.

Сиз иш берувчи томонидан имзоланган фуқаролик-ҳуқуқий шартномани албатта қўлингизга олишингиз шарт.

Фуқаролик-ҳуқуқий шартномада ёзилган бўлиши шарт:

- ишчининг фамилияси, исми, отасининг ва паспортидаги маълумотлар;
- иш берувчининг фамилияси, исми, отасининг исми, ишхонасининг номи ва юридик манзили;
- иш жойи – ташкилотнинг амалдаги манзили, объект манзили;
- иш бошлаш санаси, иш/хизмат кўрсатишни бажариш муддатлари;
- иш ҳажми;

Иш ҳажмининг аниқ белгиланганини кузатиш – Сизнинг мукофотланишингиз иш ҳажмига боғлиқ.

- шартлар, иш режими ва мукофотланиш ҳажми;

Мукофотланиш тўловининг аниқ шартларига албатта аҳамият беринг – улар бажариладиган ишнинг муддати, сифати ва ҳажмига боғлиқ бўлиши мумкин ва бошқа қўшимча шартлар билан белгиланади

- мукофотлашнинг тартиби ва тўлов муддатлари;
- мукофот тўлови кафолатлари;
- иш берувчининг мажбуриятлари ва масъулияти – масалан, меҳнат қуроллари билан таъминлаш ва ҳоказо;
- ишчининг мажбуриятлари ва масъулияти;
- иш берувчининг имзоси ва муҳри, ишчининг имзоси;
- шартнома рақами ва уни тузиш санаси.

Фуқаролик-ҳуқуқий шартнома ва хизмат кўрсатиш шартларини бажариш **бажарилган ишларни қабул қилиш-топшириш акти** билан тасдиқланади, унда ишчи ва иш берувчи иш бажарилгани, ишчи томонидан мукофот олингани ва томонларнинг бир-бирларига ўзаро шикоятлари йўқлигини тасдиқлашади. Акт 2 нусхада тузилади ва имзоланади –биттаси иш берувчида қолади, иккинчиси – ишчида.

Кўпинча бажарилган иш ёки кўрсатилган хизматни қабул қилиш-топшириш акти иш берувчи томонидан шартнома матнига

киритилади. **Хушёр бўлинг** – мукофотни ол-масингиздан туриб, бажарилган ишни қабул қилиш-топшириш актига қўл қўйманг. Актнинг бир нусхаси Сизда қолиши зарур.

Эсда тутинг – фуқаролик-ҳуқуқий шартнома шартлари Россия қонунчилигига зид кела олмайди! Иш берувчи Сизни зўрлаб иш бажаришга мажбурлай олмайди, Сизга асоссиз равишда жарима сола олмайди, Сизга мукофотни бермаслиги мумкин эмас, Сизнинг меҳнатингизни ташкил этаётганда хавфсизлик меъёрларини таъминламаслиги мумкин эмас, Сизни рухсат берилган ҳужжатлар бўлмаган ҳолатда ишга ола олмайди. Шартнома-ларда кўрсатилмаган барча ҳолатларда иш берувчи Россия қонунчилиги, жумладан, меҳ-нат қонунчилигига мувофиқ иш юритиши зарур.

Иш берувчилар фуқаролик-ҳуқуқий шартномаларни тузар эканлар, кўпинча ишчи олди-даги кафолатлар ва масъулиятлардан ўзларини озод этишни кўзлайдилар. Хушёр бўлинг – агар Сиз ташкилотда доимий, ўша ва ўша вазифада ишлаётган бўлсангиз, Сиз билан айнан меҳнат шартномаси тузишлари зарур.

Сизнинг ҳуқуқингиз бор:

- ишчининг ҳаёти ва саломатлиги учун хавфли бўлган ишни бажаришдан бош тортишга;
- Сизга барча битимлар, ҳисоб-китоб варақалари, иш ҳақини тўлаш муддати ва ҳажмига оид бошқа маълумотномалар нусхаларини беришни талаб қилишга;
- ўзингизнинг ҳақ-ҳуқуқингизни ҳимоя этиш учун Давлат меҳнат инспекциясига, Проку-ратурага ва судга мурожаат этишга.

РФ муҳожирлик қонунчилигини бузиш учун жавобгарлик

Муҳожирлик борасидаги қонунларни бузганлиги учун чет эллик фуқароларга нисбатан қатъий жавобгарлик назарда тутилган. Сиз Россия қонунчилиги талабларига қатъий риоя этишингиз ва ҳар қандай қонунбузишларга йўл қўймаслигингиз зарур!

1. РФ киришга ижозат бермаслик

Агар сизда тиббий суғурта полиси бўлмаса, ёки Сизда ўталмаган судланганлик бўлса – Сизни РФ га киритмаслик ҳуқуқи бор.

Агар Сизнинг РФда тўланмаган ҳисоблар, солиқлар ёки жарималарингиз бўлса – Сиз уларни тўламасангиз Россияга киритишмайди.

Агар Сиз Россияда 180 суткалик давр мобайнида 90 кундан ортиқ вақт давомида ишлаш учун ҳужжатларни расмийлаштирмасдан юрган бўлсангиз - Сизга 3 йил давомида Рос-сияга киришга рухсат берилмайди.

Агар Сиз 3 йил мобайнида 2 марта ва ундан кўп ҳар қандай маъмурий қонунбузарликлар содир этган бўлсангиз ва бунинг учун Сизни жаримага тортган бўлишса, – 3 йил давомида РФ га киришга ижозат берилмайди.

Агар Сиз 1 йил ичида муҳожирлик режимини бузганлиги учун 2 марта ва ундан кўп маъмурий жавобгарликка тортилган бўлсангиз – Сизга РФ га киришингизга 5 йил даво-мида ижозат берилмайди.

Агар Сиз РФда қонуний равишда бўлиш муддатидан 30 суткадан кўп турган бўлсангиз– Сизга РФ га кириш учун 3 йилгача рухсат берилмайди.

Агар Сиз РФда қонуний равишда бўлиш муддатидан 180 дан 270 суткагача кўп турган бўлсангиз – Сизга РФ га кириш учун 5 йилгача ижозат берилмайди.

Агар Сиз РФда қонуний равишда бўлиш муддатидан 270 суткадан кўп турган бўлсангиз – Сизга РФга кириш учун 10 йилгача ижозат берилмайди.

Агар Сиз илгари РФ дан чиқариб юборилган ёки депорт қилинган бўлсангиз – Сизга РФ га кириш учун чиқариб юбориш ёки депорт вақтидан бошлаб 5 йилгача ижозат берил-майди.

Агар Сизни давлат ҳисобидан чиқариб юборишган ёки депорт қилишган бўлса – Сиз РФ га бу харажатларни тўлашингиз зарур,

йўқса, киришга таъқиқ муддати тугагандан кейин ҳам Сизни мамлакатга киритишмайди.

Агар сиз илгари муҳожирлик қайдига қўйиш жараёнида ёки ишга расмийлаштиришда воситачилар хизматидан фойдаланган бўлсангиз, бунда сизга қалбаки ҳужжатлар тайёрлаб беришлари мумкин ва Сиз РФга киришга таъқиқ ҳаракати остига тушингиз мумкин.

Муҳожирлик хизматлари томонидан Сизга Россияга кириш учун таъқиқ қўйилганини Россия авиаширкатлари ваколатдорликларидан ёки Россия ИИБ ББ МИБнинг қуйидаги сайтидан билиб олишингиз мумкин: <http://services.fms.gov.ru/info-service.htm?sid=3000>

Киришга таъқиқни бекор қилиш белгиси

Россияга кириш таъқиқини бекор қилишлари мумкин:

- инсонпарварлик асосларида – Агар Сиз беморлик, касал қариндошларингизга қараб туриш, бошқа фавқулодда ҳолатларда белгиланган муддатларда Россиядан чиқиб кета олмаслигингиз сабабини исботласангиз;
- оилаларни бирлаштириш учун – агар Сизнинг оила аъзоларингиз (эр/хотин, болалар) РФ фуқаролари бўлган ҳолатда, Сиз улар билан айрилмаслигингиз мумкин;
- муҳожирлик амнистияси тартибида – амнистия шартлари ва муддатлари РФ ва муҳожир келган мамлакат ўртасидаги битим билан аниқланади;
- янги пайдо бўлган ҳолатларга кўра – қарор хато туфайли чиқарилган ҳолатда;
- киришга таъқиқ муддати ўтганда;
- киришга таъқиқ сабаблари бартараф этилганда.

РФга киришга ижозат бермасликни бекор қилиш мумкин, бунда Россия ИИБ ББ Муҳожирлик масалалари бўйича бошқармасига мурожаат этилади.

Кириш таъқиқини қайта кўриш ҳақидаги аризани Россия ИИБ сайтидаги формадан фойдаланган ҳолда электрон кўринишда юбориш мумкин: https://мвд.рф/request_main

Аризага кириш таъқиқини бекор қилишни асослашни тасдиқлайдиган ҳужжатлар: РФ фуқароси бўлган болалар туғилиши ҳақидаги гувоҳномалар, никоҳ ҳақидаги шаҳодат-нома, беморлик борасидаги маълумотномалар ва ҳоказо қўшиб юборилиши зарур..

Кириш таъқиқини қайта кўриш ҳақидаги аризани шунингдек РФ ИИБ нинг Россияга кириш таъқиқи борасида қарор чиқарган Муҳожирлик масалалари ҳудудий бошқармасига топшириш мумкин.

РФ га кириш ҳақидаги таъқиқ қарорини қайта кўриш рад этилганда, судга шикоят этиш мумкин, бунда норозилик аризаси шахсан ёки қонуний вакил ё адвокат орқали топширилади. Норозилик аризаси судга киришни таъқиқлаган Муҳожирлик масалалари бўйича ҳу-дудий бошқарма жойлашган ерда берилиши зарур.

2. Маъмурий жавобгарлик

Агар Сиз:

- муҳожирлик қайди (регистрация)га қўйишга оид билдирувни расмийлаштирмасангиз;
- полиция ушлаганда зарур ҳужжатларингиз бўлмаса;
- муҳожирлик картасида келиш ҳақида мақсадни кўрсатишда ёлғон ишлатган бўлсангиз;
- зарур ҳужжатларсиз ёки патентда кўрсатилган ихтисос бўйича ишламаган бўлсангиз;
- муҳожирлик қайдига қўйишда ёлғон маълумотлар келтирган бўлсангиз,

Сизни 2000-7000 рублгача жаримага тортишади ва, балки РФдан чиқариб юборишлари мумкин (РФ МҲ Код.нинг 18.8, м. 18.10м. 19.27-моддаларига кўра).

РФдан чиқариб юбориш мустақил кетиш йўли билан амалга оширилиши мумкин – чет эл фуқароси ҳисобига. ИИБ ББ МИБининг мувофиқ билдируви бўлганда.

Муҳожирлик соҳасида маъмурий ҳуқуқбузарлик учун жазони суд белгилайди. Суд маж-лисида Сиз ҳимоячи хизматидан фойдаланиш ҳуқуқига эгасиз. Сизнинг талабингизга кўра таржимон билан таъминлашлари зарур. Суд қарорини Сизга

тушунарли тилда етказишла-ри зарур. Сиз суд қарорига ёзма тарздаги қарорни олганингиздан сўнг 10 кун мобайнида норозилик билдиришингиз мумкин.

РФдан чиқариб юбориш мустақил йўл билан – чет эллик фуқаро ҳисобидан Россия ИИВ МБнинг минтақангиздаги ММБ тегишли билдирувига мувофиқ амалга ошириш мумкин.

Агар Сизда шахсни тасдиқловчи ҳужжатингиз бўлмаса, ё қайддан ўтмаган бўлсангиз, ёки Сиз ҳуқуқбузарликни такроран содир этган бўлсангиз – суд Сизни ЦВСИГ (ЧФВСМ -чет эллик фуқароларни вақтинча сақлаш маркази) биносига юбориш борасида қарор чиқари-ши мумкин.

Агар Сизни ЦВСИГ(ЧФВСМ)га жойлаштиришса – ҳужжатларингизни иложи борича тезроқ тиклашга ҳаракат қилинг: агар чет эллик фуқаронинг шахси ва фуқаролигини аниқлаш имкони бўлмаган ҳолатда ЦВСИГ(ЧФВСМ)да сақлаш 2 йилгача давом этиши мумкин. Сиз албатта мамлакатингиз консуллиги билан алоқа қилинг ёки ижтимоий ташкилотларга бепул юридик хизмат кўрсатиш учун мурожаат этинг.

ЦВСИГ №1 ГУ МВД России по Санкт-Петербургу и Ленинградской области

Санкт-Петербург, Красное Село, Кингисеппское шоссе, 53А
+7 (812) 749-90-29, +7 (812) 749-90-34, +7 (812) 417-29-48
электронная почта – suvsig-spb@mail.ru

ЦВСИГ №2 ГУ МВД России по Санкт-Петербургу и Ленинградской области:

Ленинградская область, г. Гатчина, Мариенбург, промзона 2 участок 3,
8 (813) 716-00-94

ЦВСИГ по Москве: 64-км Варшавского шоссе, пос. Вороновское, д. Сахарово, 8 (495) 633-32-83.

ЦВСИГ по Московской области: городское поселение Егорьевск, д. Костылёво, 107, 8 (496) 405-63-07

ЦВСИГ(ЧФВСМ) биносига жойлаштирган тақдирда Сизга Ижтимоий кузатув комиссияси (ИИК -ОНК) ёрдам кўрсатиши мумкин. ИИК (ОНК) аъзолари чет эллик фуқароларни сақлаш шароитларини текшириш ҳуқуқига эгадирлар, шунингдек, Сизга бепул юридик хизмат кўрсатишлари мумкин.

Ижтимоий кузатув комиссияси: (полиция томонидан ушланганда ва тергов изоляторларида, турмаларда сақланганда ҳуқуқлар бузилган ҳолларда)

Санкт-Петербург: onkspb.ru, mail@onkspb.ru, 8 (931) 352-06-35

Ленинградская область: leningradskajaoblast.onk.su

8 (911) 955-08-52

Москва: onk-moscow.ru 8 (495) 228-07-50

Московская область: moskovskajaoblast.onk.su 8 (916) 675-80-85

3. Жиноий жавобгарлик

Қалбаки ҳужжатлардан фойдаланилганда ва уларни тайёрлашда чет эллик фуқаролар жиноий жавобгарликка тортиладилар.

Воситачиларга муурожаат этманг – улар томонидан расмийлаштирилган ҳужжатлар қалбаки чиқиши мумкин!

Ҳужжатни сохталаштириш 2 йил муддатгача озодликдан маҳрум этиш ё чеклаш билан жазоланади. Қалбаки ҳужжатлардан фойдаланиш 80 минг рублгача жаримага тортиш ёки 6 ойгача ҳибсга олиниш билан жазоланиши мумкин (РФ ЖК 327-м).

Кириши учун унга нисбатан таъқиқ кўйилганини билган ҳолда РФ чегарасидан ўтган чет эллик фуқаро 4 йилгача озодликдан маҳрум этиш ёки 300 минг рублагача жаримага тортиш билан жазоланиши мумкин (РФ ЖК 322-м. 2-қ).

Тиббий ёрдам

Чет эллик фуқаро тиббий хизматлардан фойдаланиш имкониятига эга бўлиши учун ихтиёрий тиббий суғурта (ИТС-ДМС) олган бўлиши зарур. У суғурта ширкатлари идора-ларида расмийлаштирилади.

ДМС (ИТС) полиси ҳуқуқ беради:

- поликлиникада тез ёрдам кўрсатиш;
- тез ва кечиктирмасдан тиббий ёрдам кўрсатиш;
- беморхонада тез ёрдам кўрсатиш;
- ДМС (ИТС) шартномасида кўзда тутилган бошқа хизматлар.

ДМС (ИТС) полисини расмийлаштириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур:

- паспорт ва паспортнинг нотариал жиҳатдан тасдиқланган таржимаси;
- муҳожирлик картаси ва унинг нусхаси;
- муҳожирлик қайди (регистрация)га қўйганлик ҳақидаги билдирув ва унинг нусха-си.

ДМС (ИТС) полисини суғурта ширкатлари идораларида ёки «Почты России» бўлимлари-да расмийлаштириш мумкин.

Агар Сиз ДМС (ИТС) полисини иш берувчингиз орқали расмийлаштирсангиз, Сизга қў-шимча равишда Сизнинг ташкилотингиз раҳбаринининг имзо ҳуқуқи билан ишончномаси зарур бўлади.

ДМС (ИТС) полиси нархи унда келтирилган тиббий хизматлар ва муддатига боғлиқ бўла-ди.

Россия Федерациясида меҳнат шартномалари асосида меҳнат фаолияти юритаётган ЕОИИ (ЕАЭС) аъзо-давлатлари фуқаролари мажбурий тиббий суғурта (ОМС) поли-сини расмийлаштиришлари мумкин.

Арманистон Республикаси, Беларусь Республикаси, Қозоғистон Республикаси ва Қирғиз-истон Республикаси меҳнатчи-фуқаролари ОМС(МТС) полисини расмийлаштириш учун суғурта тиббий ташкилотини танлашлари зарур – одатда бу улар турган жойдаги поли-клиникада қилинади.

ЕАЭС(ЕОИИ)фуқаролариОМС(МТС)полисини расмийлаштириш учун ариза бериш-ганда қуйидаги ҳужжатларни кўрсатишлари:

- паспорт ёки шахсни тасдиқловчи бошқа ҳужжат;
- СНИЛС;
- меҳнат шартномаси;

- келиш қайди (регистрация) ҳақидаги, қаерга келганлиги ва яшаш муддати кўрсатилган билди-рув бланкаси қисми ва унинг нусхаси.

РФда ишлаётган ЕАЭС (ЕОИИ) фуқароларига ОМС(МТС) полиси **қоғоз кўринишида ва амал қилиш муддати кўрсатилган ҳолда берилади** – календар йилининг охиригача, лекин меҳнат шартномаси амал қилиш муддатидан ошмаган ҳолда.

Шунингдек ОМС(МТС) полисини олишлари мумкин:

- вақтинча яшаш (РВП)га ижозати бўлган фуқаролар;
- яшаш гувоҳномаси (ВНЖ)га эга бўлган фуқаролар;
- вақтинча бошпана берилгани ҳақида гувоҳномаси бўлган фуқаролар;
- қочқинлар.

Сизга ДМС(ИТС) ёки ОМС(МТС) полисини берган суғурта ташкилотлари телефон рақа-мини ва номини албатта эсда тутинг – Агар Сиз полисни йўқотсангиз, Сиз суғурта ширка-тига мурожаат қилиб, уни тиклашингиз мумкин ё тез тиббий ёрдам зарур бўлиб қолган ҳолатда у расмийлаштирилганни тасдиқлашингиз мумкин.

Суғурта полиси нусхасини олиш у йўқолган ҳолатда асқотади.

Бахтсиз ҳодисалар, жароҳатлар, заҳарланишлар ва ўткир касалликларда полис бор-лиги ё йўқлигидан қатъий назар тез тиббий ёрдам бепул кўрсатилади.

Тез ёрдамда олиб кетилганлар ҳақида ахборот олиш учун Санкт-Петербург ва Ленинград вилояти бўйича бахтсиз ҳодисаларни қайд қилиш бюросига мурожаат этинг - 8 (812) 573-66-66, 8 (812) 573-66-63; по Москве и Московской области - 8(495) 688-22-52.

Агар тез ёрдам чақириққа кўра келмаса ёки Сизни даволашни рад этишса, тез ёрдам иши бўйича шикоятлар телефонига кўнғироқ қилинг: 8 (812) 571-45-04 (Санкт-Петербург); 8 (812) 456-11-33 (Ленинградская область); 8 (495) 777-77-77, 8 499 251-83-00 (Москва), 8 (495) 562-35-35 (Московская область).

Тиббий хизмат кўрсатишга оид муаммо пайдо бўлган ҳолатда мурожаат этиш мумкин - Министерства здравоохранения мунтазам тармоғига: 8 800 200-03-89.

Полиция билан ҳамкорлик

Полиция ходимларининг вазифаси – тартибни сақлаш, миллати, ирқи, диний ё бошқа таассублигидан қатъий назар фуқароларнинг ҳуқуқи ва эркинлигини асраш.

Агар Сиз жиноят гувоҳи ё жабрланувчиси бўлсангиз - полицияга мурожаат этинг.

РФ да полициячиларнинг хатти-ҳаракати ва ваколати қоидаларини «Полиция ҳақида»ги қонун белгилайди (Федерал қонун № 3-ФЗ . 07.02.2011).

Полиция

**02 стационар (шаҳар) телефонидан
«102» ва «112» – мобил (уяли) телефондан
www.mvd.rf**

Ҳужжат текшириш

Ҳужжатларни фақат ўша пайтда хизмат вазифасини бажараётган полиция ходимлари текшириш ҳуқуқига эгадирлар. Улар полиция кийимида бўлишлари ва махсус кўкрак бел-гиси (жетон) бўлиши зарур – рақамини эслаб олинг ёки ёзиб олинг.

Ҳар доим ўзингиз билан олиб юришингиз зарур:

- паспорт
- муҳожирлик картаси
- муҳожирлик қайди (регистрация)га қўйилганлик ҳақидаги билдирув
- ишлаш учун патент, олдиндан тўланадиган солиқни тўлаганлик ҳақидаги чек би-лан
- амалдаги ихтиёрий тиббий суғурта (ДМС) полиси ёки мажбурий тиббий суғурта (ОМС) полиси.

Албатта барча ҳужжатлар нусхасини олинг ва уларни асл нусхаларидан алоҳида сақланг - Агар Сиз ҳужжатингизни йўқотган ҳолатда уларни тиклаш Сиз учун осон бўлади.

Полициячига мурожаат этганингизда, у мажбур:

- унвони, вазифаси, фамилиясини айтиши
- Сизнинг талабингизга кўра гувоҳномасини кўрсатиши
- ҳужжатларни текшириш сабаби ва мақсадини тушунтириши («Полиция ҳақида»ги қо-нуннинг 5- моддаси, 4-қ.).

Полиция ходимида Сизнинг ҳужжатингиз ҳақиқий эканлигига иккиланиш пайдо бўлиши мумкин. Бундай ҳолатда у Сизни қайдлар базасида ҳужжатларингизни текшириб кўриш учун энг яқин полиция пунктига таклиф этиши мумкин.

Агар шундай қилинса, Сиз қариндошларингиз ёки дўстларингизга қўнғироқ қилиб, қаерда эканлигингизни ва ким билан гаплашаётганингизни айтинг. Сиз билан қандай ҳодиса юз бераётганини кимдир билиши жуда муҳим!

Эсда тутинг – пора бериш жиноий иш ҳисобланади (фақат полиция учун эмас, балки пора бераётган одам учун ҳам!) Полициячига пул берманг!

Ушланган пайтда:

Ушланган одамда телефонда гаплашиш ҳуқуқи бор («Полиция ҳақида»ги қонуннинг 14-м. 7-қ.).

Ушланганлик ҳақида протокол тузилади, унда полиция ходими ёзади:

- протокол тузиш санаси, вақти ва жойи;
- протокол тузаётган полиция ходимининг вазифаси, фамилияси ва инициаллари;
- ушланган одам ҳақида маълумот, ушлаш санаси, вақти, жойи ва сабаблари. («Полиция ҳақида»ги қонун 14-м. 14-қ.).

Ушланганлик ҳақидаги протоколни уни тузган полициячи имзолайди.

Агар Сизни ушлашса ва протокол тузишса, Сиздан ҳам уни имзолашни сўрашади.

Агар Сиз проокол мазмунига рози бўлмасангиз – «Протоколга рози эмасман» деб ёзинг ва негалигини кўрсатинг. Масалан: «чунки протоколда келтирилган ҳаракатларни содир этмадим». Агар Сиз рус тилини тушунмасангиз, Сизнинг илтимосингизга кўра Сизни тар-жимон билан таъминлашмаса, Сиз протоколда бу борада ёзишингиз мумкин. Масалан: «рус тилида ёзилган матнни тушунмайман». Сиз шунингдек буни протоколда она тилин-гизда ёзишингиз мумкин.

Агар Сиз протоколга имзо қўйишни рад этсангиз, полиция ходими протоколда албатта бу борада ёзиши зарур («Полиция ҳақида»ги қонун, 14-м. 15-қ.).

Ушланганлик ҳақидаги протокол нусхасини Сизга беришларини албатта сўранг – Сиз-нинг талабингизга кўра полициячилар буни қилишлари зарур («Полиция ҳақида»ги қо-нун, 14-м. 15-қ.).

Суд қароригача фуқарони 48 соатдан кўп муддатда ушлаб туриш мумкин эмас.

Ушланган киши ҳимоячини талаб қилиши мумкин, шунингдек, агар рус тилини яхши билмаса, таржимонни ҳам.

Полиция ходимлари жарима ёки бошқа тўловга гаров деб Сизнинг ҳужжатингизни олиб қўйишларига ҳуқуқлари йўқ - бу – ноқонуний.

Агар Сизни ноқонуний ушлашса ва полицияда ноқонуний ушлаб туришса, Ижти-мой кузатув комиссияси (ИНК-ОНК)га мурожаат этинг. ИНК (ОНК) аъзолари чет эллик фуқароларни ушлаш шарт-шароитларини текшириш ҳуқуқига эгадирлар, шунингдек, Сизга бепул юридик хизмат кўрсатишлари мумкин.

Санкт-Петербургдаги Ижтимоий кузатув комиссияси
(полиция томонидан ушланган ва тергов изолятори ёки турмаларда сақланганда ҳуқуқ бузилиши ҳолатларида)
сайт: onkspb.ru

электрон почта: mail@onkspb.ru

Котибнинг телефони: +7 (931) 352-06-35.

Ленинград вилояти: leningradskajaoblast.onk.su +7 (911) 955-08-52

Москва: onk-moscow.su +7 (495) 228-07-50

Москва вилояти: moskovskajaoblast.onk.su +7 (916) 675-80-85

Рейдлар

Махсус рейдлар пайтида Сизнинг ҳужжатларингизни текширишлари мумкин. Полиция ва Муҳожирлик масалалари бўйича бошқарма ходимлари паспорт, муҳожирлик картаси, муҳожирлик қайди (регистрация)га кўйишга оид билдирув, тиббий полисни текширишади. Шунингдек, иш жойи ва вазифа ҳужжатларда кўрсатилган маълумотларга тўғри кели-шини текширишади.

Текширишлар натижасида ходимлар акт тузишади, агар қонунбузишлар аниқланса, маъмурий ҳуқуқбузарлик ёки маъмурий ҳуқуқбузарлик иши очиш ҳақида протокол тузилади. Акт ёки протоколнинг бир нусхасини албатта гумондор кишига беришлари шарт.

Муҳожирлик соҳасидаги маъмурий ҳуқуқбузарликлар ҳақидаги протокол фақатгина Муҳожирлик масалалари бўйича бошқарма ходимлари томонидан тузилиши мумкин.

Протокол тузилиши Сизнинг жарима тузишга мажбур эканлигингизни англатмайди. Сизга маъмурий ҳуқуқбузарлик ҳақидаги иш бўйича протокол қарорини **беришлари зарур**, Сиз унинг устидан 10 кун ичида судга шикоят этишингиз мумкин.

Террорчилик ҳодисалари хавфи туфайли метро ёки вокзалга киришда полиция ходимлари Сизни тўхтатишлари, рамка тагидан ўтишингизни ёки юкингизни махсус детектордан ўтказишни сўрашлари мумкин. Бу ҳаракатлар қонунийдир.

Полиция ходимлари ҳаракатлари устидан шикоятлар

Полиция ходимлари устидан шикоятлар

Агар полиция ходимлари Сизнинг ҳуқуқларингизни бузишса, аризаларни қабул қилишни рад этишса, ўз вазифаларини

бажаришмаса, пора талаб этишса ёки зўрлик ишлатишса, Сиз давлат ва ижтимоий ташкилотларга мурожаат этишингиз мумкин:

- ИИВ ББга, 112 ёки 02 телефонига қўнғироқ қилиб;
- полициянинг энг яқин бўлимига;
- РФ ИИВнинг энг яқин район бўлимига.

РФ ИИВнинг «Горячая линия» сига: 8 (800) 222-74-47

Россия ИИВ ББ «Телефон доверия» сига

- по г. Москве: 8 (495) 694-92-29, по Московской обл.: 8 (495) 692-70-66
- по г. Санкт-Петербургу и Ленинградской области: 8 (812) 573-21-81

Дежурная часть ГУ МВД России

- по г. Москве: 8 (495) 694-83-90, по Московской обл.: 8 (495) 609-49-52
- по г. Санкт-Петербургу и Ленинградской области: 8 (812) 573-20-49

Полиция ходимлари содир қилган жиноятлар устидан шикоят қилиш мумкин. Оперативно-розыскную часть собственной безопасности ГУ МВД России: 8 (495) 667-07-30.

Полиция ходимлари ҳаракатсизликлари, жиноят ҳақида аризани қабул қилишни рад этиш, полиция ходимлари устидан шикоятларни кўриб чиқишни бузиш ҳолатларида Сиз Прокуратурага мурожаат этишингиз мумкин:

- г. Москвы: 8 (495) 683-68-74; Московской обл.: 8 (495) 628-27-88,
- г. Санкт-Петербурга: 8 (812) 315-48-53; Ленинградской обл.: 8 (812) 429-77-55.

Полиция ходимлари томонидан содир этилган коррупсион жиноятлар текшируви билан шуғулланади. Главное Следственное Управление Следственного комитета РФ

- по г. Москве: 8 (495) 690-25-28, по Московской обл.: 8 (499) 184-00-65,
- по г. Санкт-Петербургу: 8 (812) 571-00-40, 8 (812) 570-66-71, по Ленинградской обл.: 8 (800) 200-97-80.

Уполномоченный по правам человека

- в г. Москве: 8 (495) 957-05-85, в Московской обл.: 8 (495) 650-20-38,
- в г. Санкт-Петербурге: 8 (812) 374-99-39, в Ленинградской обл.: 8 (812) 296-60-13.

Сиз бу муассасаларнинг ҳар бирига телефон орқали мурожаат этишингиз мумкин, ёзма аризаларни шахсан топширишингиз ёки электрон мурожаат тарзида йўллашингиз мумкин.

Ёзма мурожаатга жавобни Сизга шикоят берилган пайдан бошлаб 30 кундан кечиктирмаслик беришлари зарур.

Чет эллик фуқаролар болалари учун таълим

РФ Чет эллик фуқаролар болалари РФ фуқаролари болалари каби болалар боғчаларига бепул бориш ва мактабда бепул таълим олиш ҳуқуқига эгалар.

Болалар РФда қонуний асосларда бўлишлари зарур, яъни муҳожирлик картаси бўлиши, муҳожирлик қайдида (келган жойида регистрациядан ўтган) туриши зарур.

Чет эллик фуқароларнинг 18 ёшга тўлмаган болалари РФда ишлаш ҳуқуқига эга эмаслар!

ЕОИИ (ЕАЭС) ҳақидаги Шартноманинг 97-м. 5-қ.га мувофиқ, ишлаётган муҳожирлар – Евроосиё иқтисодий иттифоқи болалари - РФга ота-оналари меҳнат шартномалари амал қилиши муддати асосида келишади.

Болалар боғчасига жойлаштириш учун КВМ (МФЦ) – кўп вазифали марказга, қайд-дан ўтилган ерда мурожаат этиш зарур.

Мактаб ёшидаги болаларнинг ота-оналари қонун бўйича болаларини мактабга беришлари шарт.

Мактабда ўқиш учун район таълим бўлими - РТМ (РОНО) га мурожаат этиш зарур. Ўзингизнинг районингизда таълим соҳаси

бўлимлари билан мулоқот этишни интернетдан ёки ижтимоий ташкилотларга мурожаат этиб, билиш мумкин.

Агар ота-оналар мактабга мурожаат этишса ва рад жавоби олишса, ўзи яшайдиган райондаги РТМ (РОНО)га мурожаат этиш зарур, у ерда район мактабларидан бири-дан жой беришлари шарт.

Болалар боғчалари ва мактаблар учун ҳужжатлар (шунингдек, барча ҳужжатлар-нинг нусхалари зарур):

- боланинг паспорти ва ота-оналардан бирининг паспорти;
- бола туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома;
- бола ота-онасидан бирининг муҳожирлик картаси;
- бола ва ота-оналардан бирининг муҳожирлик қайди (регистрация)га қўйилганлиги ҳақидаги билдирув (бола мактабга ёки боғчага борадиган районда);
- болада мавжуд бўлган тиббий карта ;
- 026 тиббий маълумоти ва эмлашларга оид сертификат (болалар тиббий клиникаларида пуллик расмийлаштирилади);
- боланинг олдинги ўқиган мактабидаги шахсий варақаси (агар у ўқиган бўлса).

Одатда ҳужжатларнинг нотариал жиҳатдан тасдиқланган рус тилига таржимаси талаб этилади, ва баъзан боланинг тиббий полисини талаб этишлари мумкин.

Агар ота-оналардан бири ЕОИИ (ЕАЭС) фуқароси бўлса ва меҳнат шартномасига эга бўл-са, боланинг қайдини шу асосда меҳнат шартномаси амал қилиши муддатида узайтириш мумкин.

Ватандошларни РФга ихтиёрий кўчириш давлат программасига ёрадамлашиш

Россияда Ватандошларни ихтиёрий кўчиришга ёрадамлашиш давлат программаси амал қилади. Программанинг вазифаси – ватандошларга ва уларнинг оилаларига Россияга кўчиб бориш

ва жойлашиш, ишга жойлашиш, давлат хизматларини олиш ва РФ фуқаролигини олишни ташкил этиш.

Ватандошлар – бу:

1) Россия Федерацияси ҳудудидан ташқарида яшаётган, маънавий, маданий ва ҳуқуқий алоқалар борасида Россия Федерацияси фойдасига эркин танловга келган одамлар;

2) илгари Россия Федерацияси ҳудудида яшаган одамларнинг авлодлари, шу жумладан:

- СССР фуқаролигида бўлган ва ҳозирда собиқ СССР ҳудудида яшаётган, бу мамлакатлар фуқаролигини олган кишилар;
- Россия империяси, Россия республикаси, РСФСР, СССР ва Россия Федерациясидан чиққанлар (муҳожирлар) ва уларнинг авлодлари, чет эл фуқаросига айланганлар.

Давлат программасида чет элда доимий яшаётган ёки Россия Федерациясида қонуний равишда доимий ё муваққат яшаётган, шунингдек Россия Федерациясида муваққат бошпана олган, рус тилини билган ишга яроқсиз 18 ёшдан ошган ватандошлар қатнашиш ҳуқуқига эгалар. Програмада ватандошлар билан уларнинг оила аъзолари – эри/хотини, болалари, туғишган акалари ва сингиллари, неваралари, боболари ва бувилари, ота-оналари, жиянлари қатнашишлари мумкин..

Давлат программаси қатнашчисига айланган ватандошга уч йил муддатга Россия Федерацияси Ҳукумати томонидан белгиланган гувоҳнома берилади. Ватандошнинг оила аъзолари Давлат программаси қатнашчиси оила аъзолари мақомини олишади.

! Агар Сизга РФга кириш таъқиқланган ва чекланган бўлса,
• Давлат кўчиш программасида қатнашиш мумкин эмас!

Давлат программаси қатнашчиси РФдаги кўчиб ўтилган 76 минтақадан бирида яшаш учун жой, фермерлик ва тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланиш, ишлаш ёки ўқишни танлаши зарур. Бу минтақаларнинг ҳар бирида ватандошларнинг кўчиб келишига ёрдам бериш программаси мавжуд, у минтақавий ҳудудий

кўчишни, қатнашиш шартларини ва кўчиб келувчиларга талаботни, минтақавий имтиёзларни ва кўмакпулини тасдиқлайди.

Кўчиб келувчилар учун жойлаштирувда афзаллик бўлган ҳудудларда энг катта қўллаб-қувватлаш назарда тутилган. Бу ҳудудларга киради: Бурятия ва Ёқутистон республикалари, Забайкалье, Камчатка, Приморье, Хабаров улкаси, Амур, Магадан, Сахалин, Иркутск вилоятлари, Яхудий мухтор вилояти.

! ЙЎҚ программасида қатнашадилар: Санкт-Петербург, Москва, Севастополь, Москва ва Белгород вилоятлари, Олтой ва Тува республикалари, Чукотка мухтор округи.

Кўчиб келувчилар ҳуқуққа эга:

- вақтинча яшашга ижозат ва кейинчалик яшаш ҳуқуқи ва имтиёзли осонлаштирилган тартибда РФ фуқаролигини олишга – 10-13-ой ичида.
- РФ ҳудудида патент олмасдан туриб меҳнат фаолияти юри-тишга;
- РФ ҳудудида меҳнат фаолиятининг биринчи кунидан бошлаб жисмоний шахслардан олинадиган 13 фоизли солиқ тўлашга;
- бепул таълим, тиббий ва ижтимоий хизматга эга бўлишга, аҳо-ли бандлиги хизматларидан фойдаланишга (РФда вақтинча ва доимий яшашни расмийлаштиришда);
- РФ фуқаролигини олганича ишсизлик бўйича ойлик кўмакпули олишга;
- программа қатнашчилари учун махсус қўллов ва тўловлар федерал ва минтақавий тадбирларидан манфаатдор бўлишга.

Кўчиб келувчиларни қўлловга қуйидагилар киради:

- 1) бўлажак яшаш жойига йўловчи ташиш нақлиёти бориш учун қилинган харажатларни тўлаш
- 2) денгиз ва темирийўл транспорти билан шахсий мулкни ташиш харажатларини тўлаш
- 3) кўчиб борувчилар мақоми ҳақидаги ҳужжатларни расмий-лаштириш учун давлат божлари тўлов харажатларини тўлаш;

4)кўчиб кетилаётган мамлакатдан шахсий нарсаларни олиб чиқиш учун божхона тўловлари ва солиқлар харажатларини тўлаш;

! Тўловларни Россия ИИБ Муҳожирлик масалалари бўйича бошқармаси оила янги яшаш жойида қайддан ўтганидан сўнг амалда ҳужжатларга кўра тасдиқланган тўловларга кўра амалга оширади!

5)программа қатнашчисининг ижтимоий пакети (давлат ва муниципал болалар боғчалари, таълим муассасалари, ижтимоий хизмат, соғлиқни сақлаш ва меҳнат бандлиги хизматлари);

6) «ўзини тутиб олиш тўловлари» - жойлашиб олиш учун бир марта бериладиган кўмакпули.

Афзалли жойлашиш ҳудудларида «ўзини тутиб олиш тўловлари» бериш тартиби ва ҳажми:

- келиш ва келинган жойда қайдда туришдан сўнг (келинган жойдаги регитрация) ёки яшаш жойидаги қайддан ўтишдан сўнг - давлат программасининг ҳар бир қатнашчиси учун 150 минг рубл ва оила аъзоларининг ҳар бири учун 70 минг рублдан кўмакпули тўланади.
- келинган жойда қайддан ўтгандан (келинган жойда регитрация) сўнг ёки турар-жойда регитрациядан сўнг 18 ой кейин – давлат программасининг ҳар бир қатнашчисига 90 минг рубл ва оила аъзоларининг ҳар бирига 50 минг рублдан кўмакпули берилади
- давлат программасида қатнашишгача мазкур ҳудудда вақтинча ё доимий яшаш ҳолатида – программа қатнашчисига тўлов биринчи ва иккинчи босқичда мутаносиб равишда 50 ва 30 минг рублдан, оиланинг ҳар бир аъзосига 25 ва 15 минг рублданни ташкил этади.

Россия Федерациясининг Давлат программасида қатнашаётган бошқа минтақаларида бир марталик тўловлар – Давлат программаси қатнашчисига 20 минг рублдан, Давлат

программаси қатнашчиси оиласининг ҳар бир аъзосига 10 минг рублдан.

! Давлат программасининг РФ минтақавий субъектлари томонидан кўшимча ва махсус кўмакпули, қўллов тадбирлари, «ўзини тутиб олиш тўловлари» назарда тутилган, улар ҳақида кўшимча билиб олиш зарур!

Ватандошларни кўчириш программасида қандай қатнашиш мумкин?

1) Кўчиш минтақасини танлаш ва минтақавий программа таълаботи билан танишиш

РФнинг кўпчилик минтақаларида кўчиш программасидаги қатнашувнинг бош шарти ўша минтақа ҳудудида энг кўп эҳтиёжга эга ва малакали мутахассисларни ишга жойлаштириш ҳисобланади, бундай ҳолатда программа қатнашчиси 18-65 ёшдаги мутахассис бўлмоғи зарур.

2) Яшаш учун турар-жой, муносиб ихтисос бўйича иш топиш ва қабул қилувчи томон (иш берувчи) билан келишиш

3) Давлат программаси қатнашчиси гувоҳномасини олиш

Давлат программаси қатнашчиси гувоҳномасини Россия Федерациясидан ташқарида ҳам, Россия ҳудудида ҳам олиш мумкин.

Чет элда яшаётган ватандошлар мурожаат этишади:

- РФ ИИВ ММББ нинг чет элдаги ваколатдорлигига;
- Россия Федерациясининг чет мамлакатлардаги дипломатик ваколатдорликларига (чет мамлакатлардаги Россия элчихоналарининг консуллик бўлимларига) ва РФнинг консуллик муассасаларига.

РФда доимий ё вақтинча яшаётган ёки Россияда муваққат бошпана олган ватандошлар Россия Федерацияси минтақаларидаги Давлат программасини амалга оширишда қатнашаётган Муҳожирлик масалалари бош бошқармаси ҳудудий органларига мурожаат этишлари мумкин.

Гувоҳнома олиш учун давлат программасида қатнашиш учун ариза топшириш зарур. Ариза нусхасини АИС «Соотечественники» сайтидан: <http://aiss.gov.ru/questionary.php> ёки Android учун «МигрАзиЯ+» иловасидан топиш мумкин.

Ариза топшираётганда ўзингизда қатнашчи ва аризага киритилган унинг оила аъзоларининг асил нусхадаги ҳужжатлари ва уларнинг нотариал жиҳатдан тасдиқланган рус тилига таржима қилинган нусхалари бўлиши зарур:

- ариза берувчининг фотоси 35x45 мм. (оқ-қора ёки рангли)
- паспорт ва туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома;
- оилавий аҳвол ҳақидаги ҳужжатлар;
- маълумот, касбий тайёргарлик, меҳнат фаолияти стажи борасидаги ҳужжатлар;
- шахсни ҳислатловчи, касбий кўникмалари ва маҳоратини билдирувчи бошқа маълумотлар.
- РФ ҳудудида ҳужжатлар топширилаётганда, шунингдек РФ ҳудудида доимий ё вақтинча яшаш ҳуқуқини тасдиқловчи ҳужжатларнинг асли ва нусхалари – вақтинча яшашга ижозат, яшаш ҳуқуқи ёки муваққат бошпана берилганлигига оид гувоҳнома кўрсатилади.

Сиз танлаган минтақага келиш ва Давлат программаси шартларини бажариш

Кўчиб келувчилар танлаган минтақаларига боришлари, амалда яшаётган жойларида муҳожирлик қайди (регистрация)да туришлари, РФда вақтинча яшашга ижозат олиш учун ҳужжат топширишлари зарур. Давлат программаси қатнашчилари ўзларига мажбурият олишади. Унга қуйидагилар киради: РФдаги танланган минтақада келишилган шартларда муайян вақт давомида меҳнат фаолиятини амалга ошириш. Бу шартларни бажариш ҳақида ҳар йили Россия ИИВ ҳудудий Муҳожирлик масалалари бошқармасига билдириб туриш зарур.

! **Программага кўра Россия ИИВ ҳудудий органида**
• **Давлат программаси қатнашчиси ёки унинг оила аъзоси сифатида қайдда турганидан сўнг 3 йил ўтмасдан туриб РФнинг маълум минтақасидан доимий яшаш жойига кўчиб кетилган ҳолатда муҳожирлар уларни қўллаш учун боғлиқ барча қилинган харажатлар ва тўловларни давлатга қайтарадилар!**

РФ минтақаларидаги Давлат программаси ҳақида тафсилотларни сайтлардан билиб олиш мумкин:

РФ ИИВ Давлат программасининг расмий ахборот пакети
mvd.rf/mvd/structure1/Glavnie_upravlenija/guvm/compatriots/information-pack

Россия ИИВнинг чет элдаги ваколатдорлиги: media.mvd.ru/files/embed/1599750

Россия ТИВ ваколатдорликлари ва РФ консулликлари: www.mid.ru/ru/maps/

gosuslugi.ru – Давлат хизматларининг расмий интернет-портали

увм.мвд.рф – РФ ИИВ Муҳожирлик масалалари бўйича бош бошқармасининг расмий сайти

www.aiss.gov.ru – «Соотечественники» портали: РФ га ватандошларни кўчириш давлат прораммаси сайти

www.ruvek.ru – РФ ТИВнинг россиялик ватандошлар учун портали

www.back2russia.net – Россия Федерациясига кўчувчилар интернет-форуми

migrussia.ru – Муҳожирлик ва муҳожирлар: ахборот портали (Россия минтақаларига кўчиш давлат программаларига оид ахборот)

Фойдали мулоқотлар

Ягона тезкор ёрдам тармоғи - 112 (стационар ёки мобил телефондан) – ҳаётга ва саломатликка хавф туғдирадиган фавқулодда ҳолатлар юз берганда

Умумроссия ахборот хизматлари

migrussia.ru – «Миграция и мигранты: информационный портал»

«МигрАзия+» - ишчи-муҳожирлар ва уларнинг оилалари учун мобил илова —ЕОИИ (ЕАЭС) ва МДХ (СНГ) мамлакатлари фуқаролари учун (Android учун).

гувм.мвд.рф – РФ ИИВ Муҳожирлик масалалари бўйича бош бошқармасининг расмий сайти

trudvsem.ru – Россияда ишлаш: Меҳнат ва бандлик бўйича федерал хизматнинг бўш иш жойлари базаси

онлайнинспекция.рф — Меҳнат ва бандлик бўйича федерал хизматнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя этишга оид электрон му-рожаатларни қабул қилиш

www.aiss.gov.ru– «Соотечественники» портали: ватандошларни РФга кўчириш давлат дастури бўйича сайт

www.ruvek.ru –РФ Ташқи ишлар вазирлигининг россиялик ватандошлар учун портали

russia.study – Таълим ва илм вазирлигининг чет эллик фуқароларни РФ олий ўқув юртларида ўқиш учун танлаб олиш бўйича расмий сайти

Государственные организации

Департамент национальной политики и межрегиональных связей города Москвы

Сайт: <https://www.mos.ru/depnpol/>
depnpolinfo@mos.ru

Телефон: 8 (495) 633-60-91, 8 (495) 633-60-92

Комитет по межнациональным отношениям и реализации миграционной политики в Санкт-Петербурге

Адрес: Санкт-Петербург, Московский пр., 10-12

Почтовый адрес: 191060, Смольный

info@kmormp.gov.spb.ru

Телефон: 8 (812) 576-28-08

Управление по вопросам миграции ГУ МВД России по г. Москва:

<https://77.мвд.рф/ms>

Телефон: 8 (495) 587-07-87

по Московской обл.:

<https://уем.50.мвд.рф>

Телефон: 8 (926) 224-74-28

по г. Санкт-Петербургу и Ленинградской области

Сайт: 78.mvd.ru/ms

тел. 8 (812) 573-37-22, 8 (812) 573-30-02

отдел по организации иммиграционного контроля

по г. Москве

8 (495) 959-63-28

по Московской области

8-495-623-67-64

по г. Санкт-Петербургу и Ленинградской области

8 (812) 314-61-91

«горячая линия» 8 (812) 573-30-02

Многофункциональные центры предоставления государственных услуг (МФЦ)

Единая справочная служба МФЦ:

8 (812) 573-90-00

Список МФЦ Москвы:

<https://md.mos.ru/>

Список МФЦ Санкт-Петербурга:

gu.spb.ru/mfc

Поиск работы в Санкт-Петербурге и содействие в трудоустройстве иностранных граждан

ГКУ «Центр занятости населения» города Москвы –

8 (495)705-75-75, czn.mos.ru/

СПб ГАУ «Центр трудовых ресурсов» -

8 (812) 758- 36-34, gauctr.ru

Горячая линия по вопросам трудовой миграции:

8-800-333-70-97

СПб ГАУ «Центр занятости населения» -

8 (812) 571-00-41, r21.spb.ru

Защита прав граждан

Государственная инспекция труда в Москве (в случае нарушения трудовых прав) 8 (495) 343-91-90

git77.rostrud.ru

Государственная инспекция труда в Московской обл.

8 (495) 343-99-54 git50.rostrud.ru

Государственная инспекция труда в Санкт-Петербурге

8 (812) 746-59-86, 8 (812) 374-31-97

git78.rostrud.ru

Государственная инспекция труда в Ленинградской обл.

8 (812) 612-70-34

Прокуратура (защита прав иностранных граждан, обжалование незаконных решений и действий официальных лиц)

Москва

8 (495) 683-68-74 mosproc.ru

Московская обл.

8 (495) 628-27-88 mosoblproc.ru

Санкт-Петербург

8 (812) 318-26-34

procspb.ru/reception — для интернет-обращений

Ленинградская обл.

8 (812) 429-77-55 *prokuratura-lenobl.ru*

Уполномоченный по правам человека (контроль соблюдения прав иностранных граждан сотрудниками государственных органов)

Москва

8 (495) 957-05-85 *http://ombudsman.mos.ru/*

Московская обл.

8 (495) 650-20-38 *https://upch.mosreg.ru*

Санкт-Петербург

8 (812) 764-00-54

ombudsmanspb.ru/ru/request — для интернет-обращений

Ленинградская обл.

8 (812) 296-60-13 *http://www.ombudsman47.ru/*

Уполномоченный по правам ребёнка (контроль соблюдения прав детей)

Уполномоченный по правам ребенка в РФ -

deti.gov.ru

Москва: *ombudsman.mos.ru,*

8 (495) 957-05-85

Московская область: *detimo.mosreg.ru,*

8 (498) 602-32-07

Санкт-Петербург: *spbdeti.org,* 8 (812) 576-70-00

Ленинградская область: *47deti.ru,*

8 (812) 400-36-49

Комитет или Департамент по здравоохранению (сложности с получением медицинской помощи)

Москва

8 (495) 777-77-77

Московская обл.

8 (498) 602-03-01

Санкт-Петербург

8 (812) 595-89-79

zdrav.spb.ru — для интернет-обращений

Ленинградская обл.

8 (812) 611-45-45

Городская станция скорой помощи: 03,

с мобильного - 103

Комитет или Департамент по образованию (проблемы с устройством ребенка в школу, запись в детский сад)**Москва:** <https://www.mos.ru/feedback/reception/>**Московская область:** 8 (498) 6021027**Санкт-Петербург:** 8 (812) 576-20-19, k-obr.spb.ru**Ленинградская область:** 8 (812) 611-44-90<https://www.mos.ru/map/sotcialnaia-podderzhka/tcentry-pomoshchi-seme/> - полный список и контакты Центров соци-

альной помощи семье и детям в Москве

<http://www.homekid.ru/spravochnik-po-rajonam.html> - полный список и контакты Центров социальной помощи семье и

детям в Санкт-Петербурге

Полиция

02 со стационарного телефона, 102 или 112-2 – с мобильного телефона

Главное управление собственной безопасности МВД**России:** 8 (495) 667-07-30**Главное Следственное Управление Следственного комитета РФ****по г. Москве:** 8 (495) 690-25-28,**по Московской обл.:** 8 (499) 184-00-65,**по г. Санкт-Петербургу:** 8 (812) 571-00-40,

8 (812) 570-66-71,

по Ленинградской обл.: 8 (800) 200-97-80.**Городской центр утерянных документов** (стол находок) (в случае утери паспорта или других документов)**Москва:** 8 (495) 694-86-20, 8 (495) 694-99-57,

8 (495) 200-99-57

Санкт-Петербург: ул. Большая Монетная, 16,

8 (812) 336-51-09

Бюро регистрации несчастных случаев - информация о лицах без вести пропавших, обнаруженных на территории **Москвы и Московской области:**

8 (495) 688-22-52.

на территории Санкт-Петербурга и Ленинградской области: 8 (812) 573-66-66

Центр временного содержания иностранных граждан ГУ МВД России по г. Москве: г. Москва, 64-км Варшавского шоссе, пос. Вороновское, д. Сахарово

8 (495) 633-32-83, 8 (495) 633-32-80

По Московской обл.: городское поселение Егорьевск, д. Костылёво, стр. 107

8 (49640) 56-3-07

ЦВСИГ №1 ГУ МВД России по Санкт-Петербургу и Ленинградской обл.: Санкт-Петербург, Красное Село, Кингисеппское шоссе, 53А

8 (812) 749 90 29, 8 (812) 749 90 34, 8 (812) 417 29 48

электронная почта – suvsig-spb@mail.ru

ЦВСИГ №2 ГУ МВД России по Санкт-Петербургу и Ленинградской области: Ленинградская область,

г. Гатчина, Мариенбург, промзона 2 участок 3,

8 (813) 716-00-94

Посольства и консульские учреждения

Посольство Киргизской Республики в РФ

Москва, ул. Большая Ордынка, д. 64

8 (499) 237-44-52

Тел.: 8 (499) 237-48-82, 237-46-01

Отделение посольства Киргизской Республики в Санкт-Петербурге

Санкт-Петербург, В.О., 7-я линия, 76, оф. 308

8 (812) 332-94-87, 8 (900) 634-90-95, 8 962 688-25-06

e-mail: konsul_kr_spb@mail.ru

Посольство Республики Таджикистан в РФ

г. Москва, Гранатный переулок, 13

Тел: 8(495) 690-41-86

E-mail: tajembmoscow@mfa.tj

Генеральное консульство Республики Таджикистан в Санкт-Петербурге

192007, Санкт-Петербург, ул. Тамбовская, д. 10 литер А

Тел.: 8 (812) 490-47-46, +7 (967) 349-29-44

e-mail: tajgencons.piter@mfa.tj

<http://tajgenconsspb.ru/>

Посольство Республики Узбекистан в РФ

г. Москва, Погорельский переулок, д.12.

Телефон: 7-499 230-00-78

E-mail: info@uzembassy.ru

Генеральное консульство Республики Узбекистан в Санкт-Петербурге

190005, г. Санкт-Петербург, 4-я Красноармейская ул., 4А

Тел. 8 (812) 601-06-28

e-mail: gkruspb@mail.ru

**Общественные организации
Москва и Московская область:**

Комитет «Гражданское содействие»: refugee.ru 8 (495)
681-18-23 (правовая помощь)

«Такие же дети»: kidsarekids-center.com (изучение русского языка, помощь в адаптации детей)

Санкт-Петербург и Ленинградская область:

БФ «ПСП-фонд (бесплатная правовая помощь)

Телефон для обращений: +7 (812) 337-57-85, +7 (953) 141-31-09

Сайт: psp-f.org

Информационно-консультационный центр Красного Креста (консультирование иностранных граждан и лиц без гражданства)

ул. Красного Текстильщика, д. 15 (приемное окно)

тел.: 8 (800) 333-00-16

сайт: spbredcross.org

СПб РОО «Дети Петербурга» (помощь детям трудовых мигрантов в изучении русского языка, устройстве в школу)

Тел.: 8 911 773-77-87

сайт: detipeterburga.ru

ИНГО «Кризисный центр для женщин»

<https://crisiscenter.ru>

Телефон доверия: +7 (812) 327-30-00 (с 11 до 18 часов в будни)

Карманная книжка трудового мигранта (на узбекском языке)

Подготовка текста:
БФ «ПСП-фонд»

Автор-составитель: Якимов А.Н.
Редактор: Панич Б.Л.

Контакты:
БФ «ПСП-фонд»
(бесплатная консультационная помощь мигрантам,
членам их семей и работающим с ними специалистам)
Телефон: +7 (812) 337-57-85
Электронная почта: bp@psp-f.org
Сайт: www.psp-f.org, www.migrussia.ru

Публикация подготовлена в рамках проекта «Развитие сотрудничества некоммерческих организаций России и Средней Азии, направленного на адаптацию и интегрирование мигрантов в правовое и культурное поле Российской Федерации», реализуемого с использованием гранта Президента Российской Федерации на развитие гражданского общества, предоставленного Фондом президентских грантов.

Подписано в печать:
Тираж 1000 экз. Заказ №
Отпечатано в типографии «L-PRINT»
192007, Санкт-Петербург,
Лиговский пр., 201, лит. А, пом. 3Н.

